

Nezapomenutelné osobnosti medicíny a farmacie

Robert Jirásek, Edukafarm Praha

Pokrok ve zdravotnických oborech je výsledkem neúnavné práce často anonymních lékařů a lékárníků. Výjimku představují autorské názvy léčiv a galenik (tzv. eponymy), jejichž používání se v praxi udrželo do současnosti. Pojďme si tedy stručně představit několik historických postav.

Plodný život zmařila válka

Prof. PhDr. MUDr. Jan Bečka (1889-1942), nadějný lékař, biochemik a vysokoškolský pedagog, se roku 1919 stal přednostou Chemického ústavu Vysoké školy zvěrolékařské v Brně. Docentem lékařské chemie a potravinářství byl jmenován rok poté; řádné profesury dosáhl r. 1926. V letech 1927–1929 byl rektorem VŠZ. Zabýval se sérologií a hojením ran, r. 1927 publikoval objev *Polysanu* (gel hydroxidu hořečnatého), který se později jako „Polysan Bečka“ vyráběl i průmyslově. Zahynul v koncentračním táboře v Mauthausenu.

Legendární operace žaludku

Rakouský chirurg **prof. Dr. Theodor Christian Billroth** (1829-1894) se proslavil vlastní metodou resekce žaludku (r. 1881 „Billroth I“ a v r. 1885 „Billroth II“). Byl řádným profesorem (1860) lékařské fakulty ve Vídni a ředitelem univerzitní chirurgické kliniky v Curychu. Do výuky mediků zavedl klinicko-patologické semináře. V receptuře se dochovala složená

mast s dusičnanem stříbrným a peruánským balzámem, nazývaná jeho jménem.

Paracentéza bez bolesti

Dr. Jules Aristide Bonain (1860-1934) byl francouzský chirurg. Roku 1892 otevřel soukromou bezplatnou ORL praxi, kterou provozoval do založení ORL oddělení civilní nemocnice v Brestu (1896). To pak vedl až do r. 1925. Složení své mixtury k anestézii ušního bubínku před paracentézou publikoval v roce 1899.

Kuželová baňka stále nepostradatelná

Prof. Dr. Emil Richard Erlenmeyer (1825-1909) se proslavil vynálezem kuželové baňky se širokým dnem a zúženým hrdlem. Byl žákem A. Kekuleho; v letech 1868 – 1883 profesor chemie v Mnichově, od r. 1884 prezident Německé chemické společnosti. Synetizoval guanidin, tyrosin a kyselinu izomá-

selnou; zavedl strukturní vzorce organických látek.

Pasta na opary a vředy

Dermatolog **Dr. Oskar Lassar** (1849-1907) působil nejprve jako asistent ve fyziologickém ústavu v Göttingenu. Roku 1875 zamířil do Vratislavi, kde byl do r. 1878 asistentem patologického ústavu u prof. Connheima. Poté se rozhodl pro kožní lékařství a zakotvil v Berlíně, kde jej r. 1880 dosáhl docentury. Zřídil privátní kliniku pro choroby kožní a přijíci; r. 1886 založil Berlínskou dermatologickou společnost. Zabýval se též otázkami hygieny a zavedl pravidla dezinfekce ve veřejných lázních. Dodnes se používá jím předepisovaná zinková pasta s přídavkem salicylové kyseliny.

Literatura u autora.